BERÄTTELSE

TILL

1872 ÅRS LAGTIMA RIKSDAG

ANGÅENDE

DEN AF RIKSDAGENS ÅR **1871** FÖRSAMLADE REVISORER
VERKSTÄLLDA GRANSKNING AF DE UNDER

KONGL. MAJ:TS OCH RIKETS KOMMERS-KOLLEGII

FÖRVALTNING ELLER KONTROLL STÄLLDA
FONDER OCH MEDEL.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS ISAAC MARCUS,
1871.

Sedan undertecknade, till Stats-, Banko- och Riksgälds-verkens öfverseende af Riksdagen valde Revisorer, vid innevarande års revision äfven granskat räkenskaperna för och förvaltningen af de under Kongl. Maj:ts och Rikets Kommers-kollegium ställda fonder och medel, få Revisorerne härmedelst till Riksdagen afgifva föreskrifven berättelse i ämnet.

Ifrågavarande fonder och medel utgöras af Manufaktur-diskontfonden, Manufaktur-, Tull- och Beslags- samt Eskilstuna fristads-medlen, äfvensom anslaget till reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare jemte de särskilda anslagen till godtgörande af svenske och norske konsulers utgifter dels för nödställdt svenskt sjöfolks och dels för andra medellösa svenska undersåtars understöd och hemförskaffande.

Då Riksdagens sistlidna år församlade Revisorer granskat räkenskaperna angående manufaktur-diskontfonden för år 1868 och rörande öfriga fonder för år 1869, har den nu förrättade granskningen omfattat, hvad beträffar manufaktur-diskontfonden, år 1869 och, i fråga om de öfriga fonderna, nästförflutna år 1870.

Under denna revisionsförrättning, vid hvars början räkenskaperna öfver samtliga ofvannämnda fonder, med dertill hörande verifikationer, blifvit aflemnade, hafva Revisorerne jemväl tagit kännedom såväl af Kongl. Kommers-kollegii till Kongl. Maj:t afgifna underdåniga berättelse angående manufaktur-diskontfondens förvaltning år 1869 samt den berättelse, särskilde af Kongl. Maj:t i nåder förordnade revisorer aflemnat rörande nämnda fonds förvaltning och räkenskaper för samma år, som ock af Kongl. Maj:ts under åren 1869 och 1870 till bemälda Kongl. Kollegium aflåtna nådiga bref i ämnen, som med förvaltningen af ifrågavarande medel ega gemenskap.

Härvid få Revisorerne till en början anmäla, att, ehuru frågan om revisionens af manufaktur-diskontfonden utsträckning till slutet af året näst före Statsrevisorernes sammanträde för icke länge sedan utgjort föremål för Riksdagens pröfning, Revisorerne likväl ansett sig böra å denna fråga ånyo fästa uppmärksamhet och dervid redogöra för hvad i detta ämne förekommit. Sedan nemligen 1867 års Riksdag hos Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning om den förändring i afseende å granskningen af de under Kommers-kollegii förvaltning ställda fonder, att till hvarje års Statsrevision skulle aflemnas afslutade räkenskaper och handlingar för det näst föregående året, samt denna Riksdagens framställning blifvit till Kommers-kollegii underdåniga utlåtande remitterad, anförde Kollegium uti sitt den 13 November samma år afgifna utlåtande i fråga om revisionen af manufaktur-diskontfonden, bland annat, att Kollegium ansåge något hinder väl i allmänhet icke böra möta derför, att den underdåniga berättelse öfver nämnda fonds förvaltning, hvilken Kollegium årligen bör, efter det diskontens hufvudbok blifvit afslutad samt kapitalslut öfver diskontens

ställning och lånerörelsens resultat af manufaktur-diskontkontoret aflemnats, till Kongl. Maj:t afgifva, kunde inom utgången af Juni månad till Kongl. Maj:ts Civildepartement inkomma, men att, om äfven derefter, så fort omständigheterna medgåfve, Kongl. Maj:t funne godt i nåder utse de revisorer, åt hvilka den förberedande granskningen af manufaktur-diskontens fonder och räkenskaper uppdroges, det väl knappt vore antagligt, att desse, derest de framdeles, såsom vanligen hitintills, utvaldes bland embets- och tjenstemän, kunde, utan åsidosättande af de göromål, deras ordinarie tjenstebefattningar medförde, så påskynda sitt granskningsarbete, att detsamma hunne afslutas och revisionsberättelse af dem afgifvas till tiden för Statsrevisionens sammanträdande; — och har Kongl. Maj:t derefter uti nådigt bref den 6 December 1867 gifvit Kommers-kollegium tillkänna, att Kongl. Maj:t, med afseende å hvad Kollegium uti sitt förberörda utlåtande anfört äfvensom derå, att fråga blifvit väckt om förändrad organisation af Kollegii verksamhet såsom särskildt embetsverk, hvaraf jemväl vore beroende särskilda anordningar beträffande förvaltningen af manufaktur-diskontfondens medel, funnit Riksdagens omförmälda framställning icke föranleda åtgärd i vidsträcktare mån, än att Kongl. Maj:t förordnat, att räkenskaperna rörande öfriga under Kollegii förvaltning ställda fonder och medel skola till Kammar-rätten aflemnas sednast före utgången af April månad året näst efter det, hvilket räkenskaperna omfattade.

Efter hvad af Kommers-kollegii ofvan intagna yttrande framgår, synes det egentliga hindret för öfverlemnandet till Riksdagens Revisorer af manufaktur-diskontfondens räkenskaper för det nästförflutna året bestå deruti, att de revisorer, som af Kongl. Maj:t utses i och för granskning af dessa räkenskaper, icke skulle kunna medhinna att inom behörig tid afsluta sitt granskningsarbete och derom afgifva berättelse till Kongl. Maj:t, hvilken berättelse jemväl bör Statsrevisorerne meddelas. Revisorerne kunna deremot icke underlåta att uttrycka den åsigt, att denna förberedande granskning af manufaktur-diskontfondens räkenskaper bör kunna utan olägenhet vara afslutad före Statsrevisorernes sammanträdande, derest desse särskilde revisorer, inom någon kortare tid efter det Kommers-kollegii underdåniga berättelse angående förvaltningen af ifrågavarande fond före utgången af Juni månad till Kongl. Maj:t inkommit, blefve utsedde och tillika finge sig förelagdt att ofördröjligen derefter företaga granskningsarbetet och derom till Kongl. Maj:t afgifva berättelse så tidigt, att räkenskaperna jemte revisionsberättelsen må kunna aflemnas till handläggning af den i medlet af Augusti månad sammanträdande Statsrevisionen.

Af det till upplysning om *manufaktur-diskontfondens* ställning härvid fogade kapitalslut inhemtas, att fondens *inkomster* genom influtna räntor å utlånta kapital år 1869 uppgått till . . . . . R:mt R:dr 140,718: 45.

hvartill komma:

magasins-afgifter, influtna vid ullmagasinet i Norrköping	R:dr 439: 46.	
amt hyresmedel för lägenheter derstädes	„ 1,050: —	„ 1,489: 46.
		Summa R:mt R:dr 142,207: 91.

		Transport R:dr	142,207: 91.
äfvensom att *utgifterna* under året varit följande:			
Ränta till Riksbanken för de å kreditivet begagnade medel	R:dr 60,688: 7.		
Förvaltningskostnader	„ 27,142: 47.		
Extra utgifter, såsom skrifmaterialier, postporto m. m.	„ 998: 42.		
Inköpta inventarier	„ 15: —		
Inbetalning till Riksgälds-kontoret, i ersättning för det å riksstaten öfverflyttade, tillförene af manufaktur-diskontens vinstmedel omedelbarligen bestridda, årliga anslag till Teknologiska institutet, på grund af Kongl. brefvet den 9 November 1841	„ 21,000: —		
Pensioner och gratifikationer till f. d. tjenstemän och betjente vid indragna manufakturstämplingskontoren i Stockholm, Göteborg, Norrköping och Nyköping, enligt Kongl. brefvet den 13 Juni 1862	„ 7,320: 48.		
Pensioner till f. d. Föreståndaren vid ullkontoret i Norrköping F. C. Olsen och förre Ullsorteraren derstädes A. Andersson Rifve, jemlikt Kongl. brefven den 2 November 1866 och den 29 November 1867	„ 1,850: —		
Aflöning och gratifikation till tjenstepersonalen vid ullmagasinet i Norrköping, på grund af Kongl. brefven den 29 November 1867 och den 4 December 1868	„ 1,200: —		
Omkostnader för ullmagasinet i Norrköping .	„ 1,041: 24.	R:dr	121,255: 68.
Och utgjorde således fondens vinst å lånerörelsen under året . .		R:dr	20,952: 23.
Fondens behållning uppgick vid 1868 års slut till		R:dr	1,742,980: 98.
men då under loppet af år 1869 dels afskrifningar af äldre balanserade fordringar egt rum till ett belopp af	R:dr 21,370: 85.		
dels ock till Kongl. Stats-kontoret blifvit, på grund af Kongl. brefvet den 10 Augusti 1869, utbetald ersättning för en del af de från handels- och sjöfarts-fonden bestridda utgifter för Sveriges deltagande i 1867 års verldsexposition i Paris	„ 50,000: —		
har fondens behållning minskats med skilnaden mellan sammanlagda beloppet af sistnämnda tvänne summor	R:dr 71,370: 85.		
och ofvanberörda vinst å lånerörelsen	„ 20,952: 23.		
eller med		„	50,418: 62.
och utgjorde således behållningen vid 1869 års slut		R:dr	1,692,562: 36.

hvaruti inbegripas osäkra fordringar af tillsammans 187,274 R:dr 94 öre, hvilken

summa med 20,635 R:dr 77 öre understiger det belopp, hvartill dylika slags fordringar uti 1869 års ingående balans finnas upptagna.

De under revisionsåret till ofvan omförmälda belopp af 21,370 R:dr 85 öre verkställda afskrifningar af manufaktur-diskontens osäkra fordringar hafva Revisorerne funnit vara grundade på de i sådant afseende uti Kongl. brefvet till Kommerskollegium af den 20 April 1849 meddelade föreskrifter.

Manufaktur-diskontfondens kreditiv å Riksbanken, hvilket vid 1868 års riksdag nedsattes från 2,250,000 R:dr, som det alltsedan år 1860 utgjort, till 2,000,000 R:dr och på grund af sednare Riksdagars beslut ytterligare minskats med 250,000 R:dr årligen, uppgår för närvarande till 1,500,000 R:dr, deraf likväl vid innevarande års slut skola till Riksbanken inbetalas 250,000 R:dr. Vid jemförelse emellan manufaktur-diskontens årliga utlåningssumma, hvilken sålunda under sednaste åren successivt minskats, och kostnaderna i och för fondens förvaltning, utgörande för år 1869 27,142 R:dr 47 öre, har det icke kunnat undgå Revisorernes uppmärksamhet, att dessa kostnader fortfarande uppgå till ungefärligen enahanda summa, hvartill desamma i medeltal för sednast förflutna tio åren blifvit upptagna; och ehuru, till följd deraf att största delen af förvaltningskostnaderna utgöres af de till Kommerskollegii president och tre af Kollegii ledamöter äfvensom manufaktur-diskontkontorets tjenstemän m. fl. på grund af innehafvande fullmakter utgående aflönings- eller arvodesbelopp, någon nedsättning i dessa kostnader icke torde kunna för närvarande åvägabringas, hafva Revisorerne likväl ansett sig böra hemställa, att, till beredande för framtiden af minskning uti ifrågavarande kostnader, vederbörande må erhålla föreskrift att, vid inträffande ledighet af tjenstebefattning i manufaktur-diskontkontoret, tillse, huruvida icke indragning af någon tjenst inom nämnda kontor må kunna ega rum.

Då vid början af år 1869 den uti reglementet för manufaktur-diskonten föreskrifna årliga fördelning af fondens tillgångar egde rum, beräknades dess säkra fordringar tillika med behållningen i Riksbanken samt under året inflytande räntemedel äfvensom hyresmedel af ullmagasinshuset i Norrköping till ett sammanräknadt belopp af 3,721,714 R:dr 49 öre. Sedan härifrån afdragits dels ränta å fondens kreditiv på Banken, dels enligt gällande stat utgående aflöning och annan förvaltningskostnad, dels aflöning, reparationer och andra utgifter vid ullmagasinet i Norrköping, dels pensioner till tvänne f. d. tjenstemän vid ullkontoret i nämnda stad äfvensom till f. d. tjenstemän och betjente vid stämplingskontoren i Stockholm, Göteborg, Norrköping och Nyköping, dels skrifmaterialier och andra omkostnader, dels ersättning till Riksgälds-kontoret för en del af det från riksstatens sjette hufvudtitel utgående årsanslag till Teknologiska institutet, dels ock summan af de lån, med hvilkas återbetalning särskildt anstånd blifvit af Kongl. Maj:t i nåder medgifvet, hvilka afdrag tillsammans utgjorde 171,934 R:dr 44 öre, samt derjemte blifvit afräknade ej mindre de 850,000 R:dr, hvilka jemlikt Kongl. brefven den 9 December 1818, den 5 Maj 1841 och den 14 December 1866 böra till s. k. förlagslån användas, än ock ett belopp af 50,000 R:dr, som enligt sistberörda Kongl. bref borde för år 1869 tilläggas förlagslånefonden, så antogs återstående tillgången för alla till lån i vanlig diskontväg berättigade idkare utgöra 2,649,780 R:dr 5 öre, hvarefter, och sedan för den särskilda lånerätt, som på grund af diskontreglementet tillkommer Eskilstuna fristads manufakturister och deras förläggare, af hvilka 75 bland de förstnämnde anmält sig för ett tillverkningsvärde af 785,986 R:dr och 7 bland de sednare för en förlagssumma af 315,717 R:dr, blifvit ytterligare afsatte tillsammans 388,282 R:dr 13 öre, eller 33⅓ procent för manufakturisterne och 40 procent för förläggarne, behållna till-

gången ansågs uppgå till 2,261,497 R:dr 92 öre. Denna summa, fördelad emellan de till lån deraf berättigade idkare, lemnade en lånerättsprocent, för första klassens idkare af $7\frac{70}{100}$ procent, för andra klassens af $5\frac{155}{200}$ procent och för tredje klassens af $3\frac{85}{100}$ procent af nästföregående årets tillverkningsvärden, eller för första klassens idkare $\frac{12}{100}$ procent, för andra klassens $\frac{13}{200}$ procent och för tredje klassens $\frac{6}{100}$ procent mindre än lånerätten nästföregående året utgjorde. Uträknad efter den sålunda fastställda lånerättsprocenten, uppgick lånesumman, för första klassens idkare, med ett sammanräknadt tillverkningsvärde af 17,883,863 R:dr, till 1,377,057 R:dr, för andra klassens, med ett tillverkningsvärde af 6,101,179 R:dr, till 352,343 R:dr och för tredje klassens idkare, med tillverkningsvärde af 13,806,040 R:dr, till 531,532 R:dr.

På grund dels af gällande reglemente och dels af särskilda Kongl. resolutioner hafva följande fabriksidkare varit år 1869 berättigade att för sina tillverkningar under nästföregående året åtnjuta lånerätt i manufaktur-diskonten, nemligen:

i Första klassen:

45	Klädesfabriksidkare, af hvilka 36 i Norrköping med ett sammanlagdt tillverkningsvärde af	R:dr 8,450,535: —
2	Porslins-fabriksidkare, med dito	„ 1,008,092: —
3	Siden- dito, med dito	„ 457,525: —
2	Sidenbands- dito, med dito	„ 18,295: —
10	Sulläders- dito, med dito	„ 1,154,755: —
1	Saffian- dito, med dito	„ 17,668: —
14	Glasbruksegare, med dito	„ 1,139,568: —
23	Egare af jerngjuterier, mekaniska verkstäder, metallfabriker m. m., med dito	„ 5,637,425: —

i Andra klassen:

7	Tillverkare af kulörta bomulls-, linne- och halfylleväfnader, med tillverkningsvärde af	R:dr 1,316,923: —
3	Oljeslageriegare, med dito	„ 1,207,164: —
9	Pappersbruksegare, med dito	„ 3,116,118: —
1	Tillverkare af pappersarbeten, med dito	„ 369,484: —
1	Tillverkare af messingsarbeten, med dito	„ 39,290: —
1	Alunverksegare, med dito	„ 52,200: —

i Tredje klassen:

12	Tillverkare af ofärgade bomulls- och linneväfnader, med tillverkningsvärde af	R:dr 3,306,054: —
4	Strump- och tricôtväfnads-fabriksidkare, med dito	„ 317,935: —
18	Bomulls- och linspinneriegare, med dito	„ 9,424,106: —
4	Segelduksfabriksidkare, med dito	„ 604,103: —
1	Tillverkare af bleck- och plåtslagare-arbeten, med dito	„ 153,842: —

Hvad angår det, jemlikt högstberörda nådiga bref af den 9 December 1818, den 5 Maj 1841 och den 14 December 1866, till förlagslån för anläggning och drifvande af större fabriksinrättningar af antingen ny eller väsendtligen förbättrad

beskaffenhet å manufaktur-diskontfonden afsatta särskilda anslag af 850,000 R:dr, så voro vid 1868 års utgång dylika lån utestående till ett sammanräknadt belopp af 846,169 R:dr 59 öre, och förefanns således en odisponerad tillgång af R:dr 3,830: 41.

Genom verkställda inbetalningar af utgifna förlagslån hafva under revisionsåret influtit . . . . . „ 106,571: 85.

hvarförutom, jemlikt föreskriften i ofvan åberopade Kongl. bref af den 14 December 1866, från manufaktur-diskontfondens medel till förlagslånefonden öfverflyttats . . . . . „ 50,000: —

Summa R:mt R:dr 160,402: 26.

Af dessa tillgångar hafva under loppet af år 1869 utassignerats följande af Kongl. Maj:t i nåder beviljade förlagslån, nemligen till:

1:o. *Höganäs stenkolsverks bolag*, för bolagets fabriker för tillverkning af eldfast mur- och taktegel, lerkärl, byggnads-ornamenter och finare lerarbeten, äfvensom glastillverkning, jemlikt Kongl. brefvet den 24 Mars 1868 . . R:dr 40,000: —

2:o. *Fabriksidkaren S. A. Colléen*, det genom Kongl. brefvet den 23 Mars 1869 bemälde *Colléen* samt *Fabriksidkaren J. Sjöbring* för ändamålsenligt bedrifvande af deras vid Öfre Marieholms jernbruk i Jönköpings län anlagda fabrik för tillverkning af alla slags klipp- och trådspik, jerntråd, kettingssmiden samt jern- och messingsduksväfnader beviljade lån å . . . . . „ 24,000: —

3:o. *Fabriksbolaget J. W. Ramsay & C:o*, för ytterligare utvidgande af dess i Stockholm anlagda fabrik för tillverkning af hästskor, enligt Kongl. brefvet af sistnämnda dag . . . . . „ 18,000: —

4:o. *C. A. Kullgrens enka*, för utvidgande af hennes å Malmön i Bohuslän befintliga stenhuggeri, jemlikt Kongl. brefvet af sistnämnda dag . . . . . „ 16,000: —

5:o. *Fabriksidkaren Iwar Kullgren*, för utvidgning af hans vid Warbergs straff-fängelse anlagda stenhuggeri, enligt Kongl. brefvet af sistberörda dag . . . . . „ 16,000: —

6:o. *Malmö yllefabriks-aktiebolag*, för dess yllevarufabrik i nämnda stad, enligt Kongl. brefvet den 24 Mars 1868 . . . . . „ 20,000: —

Summa R:mt R:dr 134,000: —

hvadan totalbeloppet af utestående förlagslån vid 1869 års slut uppgick till 873,597 R:dr 74 öre. Vid samma tid återstodo att af förlagslåneanslaget utbetala följande genom Kongl. brefvet den 23 Mars 1869 beviljade lån, nemligen till Hofmantorps glasbruks-aktiebolag, för ändamålsenligt drifvande af nämnda i Kronobergs län befintliga glasbruk, 16,000 R:dr, samt till Stockholms yllefabriks-aktiebolag, för ändamålsenligt bedrifvande af bolagets fabriker för tillverkning af diverse slags ylleväfnader, 75,000 R:dr. I afseende å de genom Kongl. brefvet den 24 Mars 1868 Matematiske Instrumentmakaren G. W. Lyth och Fabriksidkaren A. J. Söderström beviljade förlagslån, till den förre å 8,000 R:dr för utvidgande och förbättrande af hans härstädes anlagda fabrik för tillverkning af sjökompasser och andra nautiska instrument samt till den sednare å 15,000 R:dr för utvidgande af hans i Ulricehamn varande fabrik för tillverkning af tapeter och mattor m. m., hafva Revisorerne inhemtat, dels att Instrumentmakaren Lyth afsagt sig det honom förunnade lån, dels

ock att Fabriksidkaren Söderström afträdt sina tillgångar till borgenärers förnöjande och i följd deraf icke anmält sig till utbekommande af det honom medgifna förlagslån.

Jemlikt den på grund af Kongl. brefvet den 30 Januari 1857 förda, i manufaktur-diskontkontoret befintliga särskilda räkenskap öfver fastigheter och inventarier, utgör värdet af den utaf manufaktur-diskontfondens vinstmedel för längre tid tillbaka inköpta, men numera till Riksarkivet upplåtna fasta egendom här i staden . . . . . R:dr 90,000: —
af ullmagasinsbyggnaden i Norrköping . . . . . „ 54,000: —
af manufaktur-diskontens inventarier . . . . . „ 4,373: 30.
af ullmagasinets i Norrköping inventarier . . . . . „ 1,308: 41.

Revisorerne hafva jemväl genomsett den af förvaltaren af ullmagasinet i Norrköping för revisionsåret upprättade kassaräkning samt redovisning rörande emottagen och utlemnad ull. Enligt sistberörda redovisning hafva under året till ullmagasinet blifvit för magasinering inlemnade 61,968 skålpund ull, derför afgiften utgjort 439 R:dr 46 öre.

Uti den af Riksdagens år 1868 församlade Revisorer afgifna berättelse angående granskningen af de under Kommers-kollegii förvaltning ställda fonder och medel hafva bemälde Revisorer, efter meddelande af redogörelse rörande åtskilliga omständigheter, som stå i samband med det ändamål, hvarför ullmagasinsbyggnaden i Norrköping blifvit uppförd och för hvilket densamma ännu i viss mån bibehålles, anfört, bland annat, att, då Revisorerne, lika med Kommers-kollegium, ansåge det icke vara af någon väsendtlig nödvändighet för ullproducent att ega tillgång till en af allmänna medel bekostad anstalt för emottagande af den ull, som antingen vid ullmarknaden i Norrköping eller å andra tider kunde komma att derstädes aflemnas, samt ullmagasinets bibehållande för nyssberörda ändamål otvifvelaktigt måste fortfarande föranleda uppoffring från manufaktur-diskontens sida, enär inkomsten för ullförvaringen i magasinet, efter den redan vunna erfarenheten, antagligen komme att högst betydligt understiga hvad som erfordrades för bestridande af afföningen åt en magasinsföreståndare jemte öfriga af ullmagasineringen härflytande kostnader, äfvensom utgifterna för egendomens underhåll, för såvidt dessa skäligen borde på nyssnämnda inkomsttitel beräknas, funne Revisorerne i dessa omständigheter sig ega anledning att uttrycka den åsigt, att det skulle vara för det allmänna fördelaktigt att ofvannämnda egendom blefve försåld, så snart antagligt pris derför kunde erhållas, och att den inflytande köpeskillingen borde, till förstärkande af manufaktur-diskontfondens tillgångar, till samma fond öfverlemnas. Denna Revisorernes framställning föranledde likväl sedermera, till följd af skiljaktiga beslut inom Riksdagens Kamrar, icke till någon åtgärd från Riksdagens sida. Enär emellertid fortfarande sig visat, att ullmagasinets inkomster i och för magasinering af ull äro otillräckliga att bestrida dess utgifter, hvilka sednare i följd deraf måste betäckas af manufaktur-diskontfondens tillgångar, och då under nuvarande förhållanden ifrågavarande, med allmänna medel bekostade anstalt hvarken för klädesfabriksidkare eller för ullproducenter synes vara af behofvet påkallad, finna Revisorerne, med hänvisande i öfrigt till hvad i 1868 års förberörda revisionsberättelse blifvit i ämnet anfördt, sig böra, i likhet med sistnämnda års Statsrevisorer, hemställa, att ullmagasinsbyggnaden i Norrköping må så fort ske kan varda försåld samt att den inflytande köpeskillingen till manufaktur-diskontfonden öfverlemnas.

Revisorarne få vidare bifoga sammandrag af räkenskaperna för år 1870 rörande nedannämnda i ett sammanhang redovisade medel, nemligen:

1:o det å riksstatens sjette hufvudtitel anvisade årliga anslag af 10,500 R:dr *till manufakturernas befrämjande*, äfvensom de å berörda anslag från äldre tider uppkomna besparingar, jemte den på grund af Kongl. kungörelsen den 22 Februari 1762 från Kongl. Stats-kontoret utgående ersättning för inom Wester-Norrlands län utbetalda *premier för lärftsväfnader;*

2:o de s. k. *tull- och beslagsmedlen*, hvilkas tillkomst grundar sig på 30 § i Kongl. förordningen den 9 November 1830 till förekommande af oloflig införsel eller utförsel af varor, uti hvilken § föreskrifvits, att å kronans behållning af försäljningssumman för utländskt beslagsgods, som vore till införsel förbjudet, tio procent skulle afsättas och ingå till det särskilda anslag, som af Kongl. Maj:t till manufakturernas befrämjande disponeras, äfvensom att på enahanda sätt borde användas dels en fjerdedel af den tull, som, enligt 11 och 12 §§, kunde komma att erläggas, dels ena hälften af det behållna värde, hvartill inhemska tillverkningar, som enligt 2 Kap. af samma förordning förbrutna dömdes, vid försäljningen uppginge;

3:o den under namn af *Eskilstuna fristadsmedlen* förekommande fond, hvilken utgöres af en del utaf köpeskillingen för en i Eskilstuna befintlig egendom, hvilken för längre tid tillbaka blifvit af allmänna, till fristadens bästa anslagna medel inköpt, sedermera varit åt enskild person till bedrifvande af smidesförlagsrörelse upplåten och slutligen år 1837 å offentlig auktion försålts; samt

4:o det å riksstatens sjette hufvudtitel för ifrågavarande år uppförda anslag af 6,000 R:dr till *reseunderstöd* åt fabriks- och handtverksarbetare; — varande samtliga dessa räkenskaper i Kongl. Kammar-rätten granskade utan anmärkning.

Vid 1870 års början utgjorde behållningen af samtliga ifrågavarande medel	R:dr	21,191: 65.
och hafva inkomsterna under samma år uppgått till	„	17,937: 34.
Summa	R:dr	39,128: 99.

Utgifterna under år 1870 hafva deremot uppgått till följande belopp, nemligen:

Premier för inom Wester-Norrlands län tillverkade finare lärfter	R:dr	1,042: 33.		
Stipendier åt eleverne vid Teknologiska institutet och Chalmerska slöjdskolan i Göteborg	„	1,200: —		
Understöd till industriella ändamål samt reseunderstöd åt fabriks- och handtverksarbetare m. fl.	„	14,174: 47.		
Arvoden	„	1,650: —		
Aflöning till borgmästaren i Eskilstuna	„	875: —		
Dito till fristadsläkaren derstädes	„	1,200: —		
Dito till folkskoleläraren dersammastädes	„	100: —	„	20,241: 80.
Och utgjorde således behållningen vid 1870 års slut			R:dr	18,887: 19.

deraf 4,495 R:dr 89 öre voro, med stöd af Kongl. brefvet den 6 Februari 1839, dels i Jernkontoret och dels i Stockholms enskilda bank emot ränta innestående samt 4,282 R:dr 21 öre, på grund af särskilda Kongl. bref, af industriidkare såsom låneunderstöd innehades.

Revisorerne hafva äfvenledes genomgått 1870 års räkenskaper rörande dels de medel, till belopp af högst 2,700 riksdaler riksmynt årligen, hvilka Kongl. Kommers-kollegium, på grund af Kongl. brefvet den 30 Januari 1830, är berättigadt att från Kongl. Stats-kontoret uppbära, till godtgörande af svenske och norske konsulers förskott till nödställdt svenskt sjöfolks understöd och hemförskaffande, dels ock det genom Kongl. brefven den 14 September 1843 och den 6 Augusti 1858 å handels- och sjöfartsfonden till Kommers-kollegii disposition anvisade årliga anslag af 2,000 R:dr, att användas till ersättande af sådana bevisliga utgifter för svenskar, hvartill konsulerne, antingen i anseende till utgifternas beskaffenhet eller svårigheten att derå anskaffa fullständiga verifikationer, ej äro, enligt förut gällande föreskrifter, berättigade till godtgörelse af allmänna medel. Berörda räkenskaper, af hvilka särskilda utdrag härjemte bifogas, hafva jemväl blifvit i Kongl. Kammarrätten granskade, förstnämnda räkenskaper utan och de sednare med anmärkning.

Behållningen å förstberörda anslag uppgick vid 1870 års slut till 4,267 R:dr 67 öre, hvilka dock voro förskottsvis till konsuler utbetalda och om hvilka medels indrifvande från vederbörande rederier Kommers-kollegii Advokat-fiskals-embete fått sig uppdraget att besörja. Å det sednare anslaget åter förefanns vid samma tid en behållning af 1,267 R:dr 30 öre, sedan likväl, på grund af Kongl. brefvet den 2 September 1870, af handels- och sjöfartsfondens medel blifvit till Kommers-kollegium utbetaldt ett belopp af 3,000 R:dr till bestridande af då redan förekomna och ytterligare under återstoden af samma år förekommande utgifter af ifrågavarande beskaffenhet.

Vid granskningen af räkenskaperna öfver samtliga ofvannämnda fonder och medel hafva Revisorerne icke funnit anledning till någon anmärkning; och äro uppgifterna angående de vid revisionsårens slut i Riksbanken innestående behållningar styrkta medelst vederbörliga attester.

Revisorerne hafva jemväl tagit kännedom af de utaf Ombudsmannen afgifna berättelser angående fondernas balanserade fordringar samt de af honom förda lagsökningsdiarier, och dervid icke funnit något att erinra beträffande det sätt, hvarpå bevakningen och indrifningen af de förfallna fordringarne blifvit af honom besörjda.

Behållningen å manufaktur-diskontfondens kreditiv i Riksbanken utgjorde den 5 innevarande Oktober månad 584,057 riksdaler 4 öre.

Sedan, med anledning af hvad Riksdagens nästlidna år församlade Revisorer uti afgifven berättelse angående verkställd granskning af de under Kongl. Kommerskollegii förvaltning eller kontroll ställda fonder och medel anfört rörande sättet för den redovisning till statsverket, som Rikets till ersättning för mistad tolag berättigade städer böra, på grund af Kollegii cirkulär den 28 Oktober 1851, afgifva

angående dessa för särskilda ändamål afsedda ersättningsmedels användande, Riksdagen, på det ej mindre Kongl. Maj:t än Riksdagen måtte komma i tillfälle att erhålla kännedom huru hvarje stad, som erhåller sådan ersättning, fullgör de dermed förenade åligganden, uti underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 27 sistlidne April anhållit, det Kongl. Maj:t täcktes dels förordna, att drätselförvaltningarne i rikets stapelstäder måtte vid viss tid hvarje år till Kollegium insända behörigen styrkta uppgifter öfver beloppet och användandet af de städerna tillflutna tolagsmedel för det nästföregångna året, dels anbefalla Kollegium att, efter verkställd granskning af dessa uppgifter, deröfver upprätta sammandrag till intagande i Kollegii årliga berättelse om rikets handel och sjöfart samt, första gången detta sammandrag i sagda berättelse inflyter, låta detsamma för hvarje stapelstad åtföljas af en anteckning om hufvudsakliga innehållet af de Kongl. bref och resolutioner, hvilka bestämma till hvilka ändamål tolagsmedlen få användas, så ock efter det Kongl. Maj:t genom nådig remiss anbefallt Kommers-kollegium att i anledning häraf inkomma med underdånigt utlåtande, har, enligt hvad Revisorerne inhemtat, Kollegium under den 23 Maj innevarande år anmodat Öfverståthållare-embetet i Stockholm samt magistraterna i rikets öfriga stapelstäder att ofördröjligen och sednast före den 1 Augusti samma år meddela Kollegium dels uppgift å de Kongl. bref och resolutioner, på grund af hvilka dessa städer egde rättighet att uppbära tolagsmedel, äfvensom noggrann redogörelse för de ändamål, till hvilka, enligt berörda bref och resolutioner, sagda medel finge användas, dels ock yttrande, huruvida den, jemlikt Kollegii ofvanomförmälda cirkulär den 28 Oktober 1851, hittills bestämda tid för insändandet till Kollegium af uppgifter öfver beloppet och användandet af influtna tolagsmedel må äfven framgent vara lämplig eller om, med hänsyn till tiden för stadsräkenskapernas granskning, ändring af terminen för ifrågavarande uppgifters årliga insändande ansåges önskvärd och för det afsedda ändamålet främjande. Till följd häraf lära ock från de flesta af rikets stapelstäder dylika uppgifter och yttranden inom den sålunda föreskrifna tiden till Kommers-kollegium inkommit, hvarefter Kollegium under den 8 nästlidne September aflåtit förnyade skrifvelser i ämnet till magistraterna i de städer, från hvilka de infordrade uppgifterna och yttrandena då ännu icke ingått.

Då, enligt nu gällande föreskrifter, uppgifterna rörande tolagsersättningsmedlens användande böra endast hvart tredje år till Kommers-kollegium insändas, samt de för åren 1867, 1868 och 1869 till Kollegierna inkomna dylika yppgifter utgjort föremål för Riksdagens nästlidna år församlade Revisorers granskning, har till följd deraf vid innevarande års revision någon sådan granskning icke kunnat ifrågakomma.

För de i denna revisionsberättelse förekommande sifferuppgifter ansvarar den sekreterare, som vid granskningen af de under Kommers-kollegium ställda fonders förvaltning och räkenskaper varit hos Revisorerne anställd.

Slutligen få Revisorerne anmäla, att de, med anledning af sin instruktion, till Kongl. Maj:t i underdånighet insända ett exemplar af denna berättelse.

Stockholm den 14 Oktober 1871.

HERM. OTTO FALK.	J. RUNDBÄCK.	K. W. GEIJER.
A. M. LINDGREN.	GUSTAF LYBECKER.	D. E. STIERNCRONA.
H. J. HAMILTON.	GUSTAF HÆGGSTRÖM.	ERIK SANDELL.
ARVID GUMÆLIUS.	A. HEDIN.	A. LINDEVALL.

G. Hegardt.

Kapital-slut öfver Manufaktur

		Riksmynt.	
Debet.			
Balans från år 1868:			
Skuld:			
Till Riksbanken:			
Kongl. Kommers-kollegii kreditiv till Manufaktur-diskonten emot 4 procent årlig ränta å det begagnade kapitalet	2,000,000: —		
Obetald ränta vid 1868 års slut	33,228: 75.	2,033,228	75
Afskrifning, enligt Kongl. Kommers-kollegii utslag den 9 Juli 1869		21,370	85
Ersättning, enligt Kongl. brefvet den 10 Augusti 1869, till Kongl. Statskontoret för utgifter vid 1867 års verldsexposition i Paris		50,000	—
Transport R:dr		2,104,599	6

skontfonden för år 1869.

				Riksmynt.	
Kredit.					
Balans från år 1868:					
Tillgång:					
:o. Behållning i Riksbanken å räkningen N:o 5 med Depositionskontoret			338,722: 84.		
:o. Säkra fordringar:					
a) Diskontlån		2,331,995: 50.			
b) Förlagslån	844,750: —				
Upplupna räntor	19,186: 57.	863,936: 57.			
c) Anståndslån	32,754: 44.				
Upplupna räntor	789: 67.	33,544: 11.			
d) Förskott till Diskontens Ombudsman för bestridande af utgifter i lagsöknings- och konkursärenden		100: —	3,229,576: 18.		
:o. Osäkra fordringar:					
a) Diskontlån	184,874: 63.				
Förfalloräntor	1,986: 16.	186,860: 79.			
b) Förlagslån:					
Resterande kapital å F. Rippes lån	1,419: 59.				
Upplupen ränta derå 422: 40.					
Dito dito å Rosenborg & Ekenmarks lån 19,207: 93.	19,630: 33.	21,049: 92.	207,910: 71.	3,776,209	73
Vinst- och förlust-konto:					
Inkomster:					
rdinarie räntor	136,665: 5.				
örfalloräntor	4,053: 40.	140,718: 45.			
nflutna afgifter vid ullmagasinet i Norrköping	439: 46.				
yresmedel för lägenheter i dito	1,050: —	1,489: 46.	142,207: 91.		
		Transport R:dr	142,207: 91.	3,776,209	73

				Transport R:dr	2,104,599 6

Balans till år 1870:

Tillgång:

1:o.	Behållning i Riksbanken å räkningen N:o 5 med Depositionskontoret			335,337: —	
2:o.	Säkra fordringar:				
	a) Diskontlån	2,026,958: —			
	Expenser	20: 25.	2,026,978: 25.		
	b) Förlagslån	872,178: 15.			
	Upplupna räntor	20,277: 42.	892,455: 57.		
	c) Anståndslån	29,011: 24.			
	Upplupna räntor	686: 75.	29,697: 99.		
	d) Förskott till Diskontens Ombudsman för bestridande af utgifter i lagsöknings- och konkursärenden		100: —		
	e) Hos ullkontoret i Norrköping		102: 28.	2,949,334: 9.	
3:o.	Osäkra fordringar:				
	a) Diskontlån	183,576: 5.			
	Förfalloräntor	1,856: 90.	185,432: 95.		
	b) Förlagslån:				
	Resterande kapital å F. Rippes lån	1,419: 59.			
	Upplupen ränta å dito dito	422: 40.	1,841: 99.	187,274: 94.	3,471,946
				Summa R:dr	5,576,545 6

Stockholm af Manufaktur-diskon

S. Agrell.

			Transport R:dr 142,207: 91.	3,776,209	73
	Utgifter:				
1:o.	Aflöning	21,500: —			
2:o.	Arvoden till Kongl. Kommers-kollegii President, Ledamöter m. fl.	5,642: 47.			
3:o.	Pensioner	9,170: 48.			
4:o.	Inköpta inventarier	15: —			
5:o.	Extra utgifter	998: 42.			
6:o.	Ersättning, enligt Kongl. brefvet den 9 November 1841, till Riksgälds-kontoret	21,000: —			
7:o.	Ränta till Riksbanken för begagnade medel af kreditivet	60,688: 7.			
8:o.	Aflöning och gratifikation till tjenstepersonalen vid ullmagasinet i Norrköping . . . . . 1,200: —				
	Omkostnader för ullmagasinshuset i Norrköping m. m. . . . . 1,041: 24.	2,241: 24.	121,255: 68.		
	Fondens vinst för år 1869 har alltså utgjort			20,952	23
	Balans till år 1870:				
	Skuld:				
	Till Riksbanken:				
	Kongl. Kommers-kollegii kreditiv till Manufaktur-diskonten mot 4 procent årlig ränta å det begagnade kapitalet . . . . . 1,750,000: —				
	Obetald ränta vid 1869 års slut	29,113: 67.	1,779,113: 67.		
	Orätt insatta medel		270: —	1,779,383	67
			Summa R:dr	5,576,545	63

kontoret den 5 Oktober 1871.

C. Brandel.

Utdrag af 1870 års hufvudbok för Manufaktur-, Tull- och till reseunderstöd åt fabriks-

		Riksmynt.	
Debet.			
Balans från år 1869:			
Behållningar och fordringar:			
Af Manufakturmedlen	13,983: 2.		
„ Tull- och Konfiskationsmedlen	759: 23.		
„ Eskilstuna Fristadsmedel	2,103: 90.		
„ anslaget till reseunderstöd	4,345: 50.	21,191	65
Inkomster:			
Manufakturmedel	11,813: 34.		
Tull- och Konfiskationsmedel	31: 50.		
Eskilstuna Fristadsmedel	92: 50.		
Anslaget till reseunderstöd	6,000: —	17,937	34
	Summa R:dr	39,128	99

Stockholm af Kongl. Kommers-kollegii

Konfiskations- samt Eskilstuna Fristadsmedel jemte anslaget och handtverksarbetare.

			Riksmynt.	
Kredit.				
Utgifter:				
Af Manufakturmedlen		14,704: 33.		
„ anslaget till reseunderstöd		5,537: 47.	20,241	80
Balans till år 1871:				
Behållningar och fordringar:				
Af Manufakturmedlen	11,092: 49.			
Afgår redogörarens fordran	—— 46.	11,092: 3.		
„ Tull- och Konfiskationsmedlen		790: 73.		
„ Eskilstuna Fristadsmedel		2,196: 40.		
„ anslaget till reseunderstöd		4,808: 3.	18,887	19
		Summa R:dr	39,128	99

Kammar-kontor den 5 Oktober 1871.

E. G. Leyonmarck.

Utdrag ur räkningen öfver uppburna medel till godtgörande hemförskaffande af

	Riksmynt.	
Debet.		
Balans från år 1869:		
Fordran för förskottsvis till konsuler utbetalda ersättningar för bestridda omkostnader för svenskt sjöfolk, om hvilkas godtgörande af vederbörande rederier Advokatfiskals-embetet fått sig uppdraget att besörja	4,483	7
Af Kongl. Stats-kontoret anordnade medel, hvilka genom Kongl. brefvet den 30 Januari 1830 blifvit anvisade till ersättande af de utgifter, svenske och norske konsuler bestridt för svenskt sjöfolk	2,700	—
Balans till år 1871:		
Ofverleverering	—	1
Summa R:dr	7,183	8

Stockholm af Kongl. Kommers-kollegii

af de utgifter, som svenske och norske konsuler bestridt för svenskt sjöfolk år 1870.

Kredit.	Riksmynt.	
Leverering:		
Till Kongl. Räntekammaren af ersättningar, som influtit från rederier	2,375	70
Afskrifning:		
Af utbetalda ersättningar, för hvilka godtgörelse icke kunnat erhållas	539	71
Balans till år 1871:		
Fordran för förskottsvis till konsuler utbetalda ersättningar för bestridda omkostnader för svenskt sjöfolk, om hvilkas godtgörelse af vederbörande rederier Advokatfiskals-embetet fått sig uppdraget att besörja	4,267	67
Summa R:dr	7,183	8

Kammar-kontor den 5 Oktober 1871.

E. G. Leyonmarck.

Utdrag af 1870 års räkning öfver det genom Kongl. brefven och Sjöfartsfonden beviljade anslag till godtgörande af sven-

	Riksmynt.	
Debet.		
Balans från år 1869:		
Behållning	784	84
Inkomst:		
Af Kongl. Stats-kontoret anordnade	5,000	—
Summa R:dr	5,784	84

Stockholm af Kongl. Kommers-kollegii

den 14 September 1843 och den 6 Augusti 1858 af Handelsske och norske konsulers utgifter för svenske undersåter.

	Riksmynt.	
Kredit.		
Afskrifning:		
Af de till svenske och norske konsuler gjorda utbetalningar, för hvilka ersättning icke kunnat erhållas	4,517	54
Balans till år 1871:		
Behållning	1,267	30
Summa R:dr	5,784	84

Kammar-kontor den 5 Oktober 1871.

E. G. Leyonmarck.

Kongl. Kommers-kollegii

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens år 1871 församlade Revisorers berättelse angående verkställd granskning af de under Kollegii förvaltning ställda fonder och medel.

Jemte det Eders Kongl. Maj:t till sitt och rikets Kommers-kollegium öfverlemnat den af Riksdagens innevarande år 1871 församlade Revisorer afgifna berättelse angående verkställd granskning af de under Kollegii förvaltning ställda fonder och medel, har Eders Kongl. Maj:t befallt Kollegium att sig utlåta i anledning af hvad uti samma berättelse yttrats, dels beträffande tiden för verkställande af den förberedande årliga granskningen af manufaktur-diskontfondens räkenskaper, dels rörande frågan huruvida vid inträffande ledighet af tjenstebefattning i manufaktur-diskontkontoret indragning af någon tjenst inom nämnda kontor måtte kunna ega rum, dels ock slutligen angående försäljning af ullmagasinsbyggnaden i Norrköping; och får Kollegium, till fullgörande af denna föreskrift, härmed afgifva underdånigt utlåtande i berörda ämnen.

I förstnämnda afseende — och sedan redogörelse lemnats för hvad i denna fråga förekommit, eller 1867 års Riksdags hos Eders Kongl. Maj:t gjorda framställning om den förändring i afseende å granskningen af de under Kollegii förvaltning ställda fonder, att till hvarje års Statsrevision skulle aflemnas afslutade räkenskaper och handlingar för det näst föregående året, äfvensom hufvudsakliga innehållet af Kollegii öfver denna framställning infordrade och den 13 November samma år afgifna underdåniga utlåtande, i hvad detta angick frågan om revisionen af manufaktur-diskontfonden, samt Eders Kongl. Maj:ts genom nådigt bref till Kollegium af den 6 näst påföljande December i ämnet meddelade beslut, enligt hvilket räkenskaperna rörande de under Kollegii förvaltning ställda fonder och medel, med undantag af manufaktur-diskontfondens, skola till Kammar-rätten aflemnas sednast före utgången af April månad året näst efter det, hvilket räkenskaperna omfattade — hafva Revisorerne förmält sig icke kunna underlåta att uttrycka den åsigt, att den förberedande granskning af manufaktur-diskontfondens räkenskaper, hvilken förrättas af dertill utaf Eders Kongl. Maj:t förordnade revisorer, borde kunna vara utan olägenhet afslutad före Statsrevisionens sammanträdande, derest dessa särskilda revisorer, inom någon kortare tid efter det Kollegii underdåniga berättelse angående förvaltningen af ifrågavarande fond före utgången af Juni till Eders Kongl. Maj:t inkommit, blefve utsedde och tillika finge sig förelagdt att ofördröjligen derefter företaga granskningsarbetet och derom till Eders Kongl. Maj:t afgifva berättelse så tidigt, att räkenskaperna jemte revisionsberättelsen kunde aflemnas till handläggning af den i medlet af Augusti månad sammanträdande Statsrevisionen.

Öfver hvad sålunda blifvit uti nu förevarande revisionsberättelse framstäldt har Kollegium ansett lämpligt att höra manufaktur-diskontkontoret, och får Kollegium, med öfverlemnande af bemälda kontors yttrande, för egen del anföra: att, på sätt Kollegium uti nyss berörda underdåniga utlåtande äfven angifvit, det egentliga hindret mot den ifrågasatta anordningen, att till den hvarje år sammanträdande Statsrevisionen må kunna öfverlemnas manufaktur-diskontfondens räkenskaper för näst föregående året, består deruti, att den omförmälda förberedande granskningen

icke skall kunna fullbordas till den tid, då nyss nämnda revision tager sin början. Detta hinder synes dock kunna väsendtligen undanrödjas derigenom att, i följd af diskont-kontorets numera minskade verksamhet, ett tidigare afslutande af ifrågavarande räkenskaper kan ega rum. Dessa räkenskaper skola, enligt den för kontoret gällande instruktion, afslutas samt kapitalslut öfver diskont-fondens ställning och lånerörelsens resultat till Kollegium inlemnas inom Maj månads utgång hvarje år; men om, på sätt diskont-kontoret äfven hemställt, dessa handlingar aflemnas en månad tidigare, eller före slutet af April, och sålunda inom samma tid, som, enligt Eders Kongl. Maj:ts ofvan åberopade nådiga Bref, är vorden bestämd för ingifvandet till Kammar-rätten af räkenskaperna öfver öfriga under Kollegii förvaltning stående fonder och medel, följer äfven deraf, att den berättelse, Kollegium bör årligen afgifva angående diskont-fondens förvaltning, kan inom utgången af Maj månad varda till Civil-departementets expedition insänd. Först sedan denna berättelse, som efter vanligheten afslutas med hemställan om nådigt förordnande af revisorer för den omförmälda förberedande granskningen, blifvit inför Eders Kongl. Maj:t föredragen, hafva hittills bemälde revisorer blifvit utsedde och de sedermera fått emottaga nämnda berättelse. För den så kallade siffer- eller detalj-granskningen af räkenskaperna hafva dock desse revisorer icke behof af Kollegii berörda berättelse, af hvilken de egentligen först vid afslutandet af sitt granskningsarbete måste taga kännedom; och Kollegium tror sig derföre kunna antaga, att det, enligt hvad i det föregående sägs, af Riksdagen och innevarande års Statsrevision åsyftade ändamål skulle utan svårighet samt utan åsidosättande af den omsorg och fullständighet, hvilka den förberedande granskningen kräfver, kunna ernås, derest Eders Kongl. Maj:t, hvarom Kollegium nu äfven anser sig böra underdånigt hemställa, täcktes tillåta och i nåder besluta, att det skall åligga Kollegium att, omedelbart efter det diskont-kontorets bokslut inkommit, hos Eders Kongl. Maj:t göra anmälan derom; hvarefter, och under förutsättning att de, åt hvilka den ofta berörda första revisionen af manufaktur-diskontfondens räkenskaper uppdrages, varda i nåder utsedde så tidigt, att denna granskning kan vara börjad före utgången af Maj månad, något hinder icke heller torde böra möta detta granskningsarbetes fullständiga afslutande vid eller åtminstone kort efter den tid af året, då Riksdagens Revisorer sammanträda. Skulle Eders Kongl. Maj:t finna skäligt denna hemställan bifalla, torde deraf följa, att Kollegii merberörda underdåniga berättelse icke kan till de af Eders Kongl. Maj:t utsedde revisorer öfverlemnas förr än någon tid efter det de börjat sitt arbete.

Vidare hafva Riksdagens Revisorer, i uppgifvet syfte att för framtiden bereda minskning uti kostnaderna i och för manufaktur-diskontfondens förvaltning, och ehuru nedsättning i dessa kostnader icke torde kunna för närvarande åvägabringas, ansett sig böra hemställa, att vederbörande måtte erhålla föreskrift att, vid inträffande ledighet af tjenstebefattning i manufaktur-diskontkontoret tillse huruvida icke indragning af någon tjenst inom nämnda kontor skulle kunna ega rum; — och får, i anledning af denna hemställan och med tillkännagifvande, att efter år 1866 någon befattning i manufaktur-diskontkontoret icke varit ledig eller blifvit återbesatt, Kollegium förklara, att då, såsom redan blifvit antydt, detta kontors göromål, i anseende till lånerörelsens fortgående förminskning, på sednaste tiden undergått en icke obetydlig inskränkning, Kollegium, derest efter det sålunda inträdda förhållandet någon af kontorets tjenstemän afgått, visserligen icke skolat underlåta att hos Eders Kongl. Maj:t göra framställning om den nedsättning af tjenstemännens antal, hvilken i följd häraf kunnat ega rum, samt att Kollegium på

sådan grund icke heller kan hafva något att erinra vid hvad Revisorerne i omförmälda syftning yttrat och hemställt.

Slutligen, i fråga om försäljning af ullmagasinsbyggnaden i Norrköping, är af Revisorerne erinradt, dels hurusom, uti den af Riksdagens år 1868 församlade Revisorer afgifna berättelse angående granskning af de under Kollegii förvaltning ställda fonder och medel, bemälde Revisorer, efter det redogörelse meddelats rörande åtskilliga omständigheter, som stode i samband med det ändamål, hvarför ifrågavarande byggnad blifvit uppförd och för hvilket densamma ännu i viss mån bibehölles, anfört, bland annat, att då Revisorerne, lika med Kollegium, ansåge det icke vara af någon väsendtlig nödvändighet för ullproducent att ega tillgång till en af allmänna medel bekostad anstalt för emottagande af den ull, som antingen vid ullmarknaden i Norrköping eller å andra tider kunde komma att derstädes aflemnas, samt ullmagasinets bibehållande för nyss berörda ändamål otvifvelaktigt måste fortfarande föranleda uppoffring från manufaktur-diskontens sida, enär inkomsten af ullförvaringen i magasinet, efter den redan vunna erfarenheten, antagligen komme att högst betydligt understiga hvad som erfordrades för bestridandet af aflöningen åt en magasinsföreståndare jemte öfriga af ullmagasineringen härflytande kostnader m. m., Revisorerne funne sig ega anledning att uttrycka den åsigt, att det skulle vara för det allmänna fördelaktigt, att nämnda egendom blefve försåld, så snart antagligt pris derför kunde erhållas, och att den inflytande köpeskillingen borde, till förstärkande af manufaktur-diskontfondens tillgångar, till samma fond öfverlemnas, dels ock, att samma framställning, till följd af skiljaktiga beslut af Riksdagens Kamrar, icke föranledde någon åtgärd från Riksdagens sida; hvarefter uti nu förevarande revisionsberättelse yttras att: enär fortfarande sig visat att ullmagasinets inkomster i och för magasinering af ull vore otillräckliga att bestrida dess utgifter, hvilka sednare i följd deraf måste betäckas af manufaktur-diskontfondens tillgångar, och då under nuvarande förhållanden ofta nämnda, med allmänna medel bekostade anstalt hvarken för klädesfabriksidkare eller för ullproducenter syntes vara af behofvet påkallad, Revisorerne, med hänvisande i öfrigt till hvad i 1868 års förberörda berättelse blifvit i ämnet anfördt, funne sig böra, i likhet med sist nämnda års Statsrevisorer, hemställa, att ullmagasinsbyggnaden i Norrköping, måtte, så fort ske kunde, varda försåld och den inflytande köpeskillingen till manufaktur-diskontfonden öfverlemnad.

Instämmande i denna, af Riksdagens Revisorer sålunda uttalade åsigt, anser sig Kollegium i öfrigt endast böra åberopa hvad Kollegium i detta ämne tillförne yttrat, eller Kollegii den 2 Mars 1866 afgifna underdåniga utlåtande i anledning af då väckt fråga, att lokaler för telegrafstationen och postkontoret i Norrköping måtte i ullmagasinshuset beredas, samt uti underdånig skrifvelse den 13 September 1867 gjorda framställning, att ullkontoret dersammastädes, med hänseende till dess bestämmelse både såsom ullsorterings- och ullförvaringsanstalt, måtte med sistnämnda års utgång indragas; varande berörda utlåtande och skrifvelse uti 1868 års meranämnda revisionsberättelse (sid. 9—11) till hufvudsakliga innehållet intagna.

L. MANDERSTRÖM.

J. Sjöberg.

G. Hegardt.

Stockholm den 29 November 1871.